ASPECTE ALE CALITĂȚII AUDITULUI

Alexandrina LUNGU,

studentă, ciclul II anul I, Facultatea Stiinte Economice

CZU: 657.63:005.336.3 alexalungu@outlook.com

Rolul calității auditului în consolidarea piețelor financiare globale este esențial. Misiunile de audit de înaltă calitate asigură fiabilitatea situațiilor financiare, susțin funcționarea eficientă a piețelor și protejează investitorii. Cu toate acestea, eșecurile a astfel de misiuni au dezvăluit repercusiunile economice și sociale severe ale compromiterii calității auditului, subliniind importanța sa critică [1].

Primul caz care a șocat industria și a subliniat necesitatea introducerii unor standarde de calitate a fost cazul Enron. Colapsul Enron în 2001 și problemele recente ale Evergrande servesc drept memento-uri severe ale rezultatelor catastrofale ale eșecurilor de audit. Demisia Enron, declanșată de contabilitate frauduloasă și lacune în audit, a rezultat în pierderi substanțiale pentru investitori și a erodat încrederea în piețele financiare. În mod similar, criza Evergrande a evidențiat deficiențele în evaluarea riscului și supravegherea auditului, perturbând sectorul imobiliar și peisajul economic mai larg [2].

Scandalul Enron, care a avut loc cu peste două decenii mai devreme, rămâne unul dintre cele mai infame eșecuri de audit. Deși statisticile financiare specifice din perioada imediat următoare colapsului Enron sunt complexe, este larg documentat că scandalul a dus la pierderi semnificative pentru investitori și o pierdere profundă de încredere în piețele financiare. Falimentul Enron în decembrie 2001 a șters miliarde de dolari în valoare pentru acționari și a dus la pierderea a mii de locuri de muncă. Această catastrofă a subliniat vulnerabilitățile în procesele de raportare financiară și audit, determinând o reevaluare a standardelor și practicilor regulatorii în cadrul industriei.

Grupul Evergrande, un titan în sectorul imobiliar din China, epitomizează consecințele acumulării necontrolate de datorii în cadrul sistemului financiar global. Între 2021 și 2022, Evergrande a raportat pierderi nete uimitoare care depășesc 800 de miliarde de yuani, culminând cu o comandă de lichidare istorică de către un tribunal din Hong Kong în ianuarie 2024 [3]. Această criză s-a desfășurat pe parcursul mai multor luni, marcată de plăți omise pentru obligațiunile offshore în valoare de 131 de milioane de dolari în septembrie 2021, vânzări semnificative de acțiuni de către fondatorul său și o serie de confiscări de active și restructurări financiare pe parcursul anilor 2022 și 2023. Până în iulie 2023, Evergrande a dezvăluit o pierdere netă de 476 de miliarde de yuani pentru 2021 și 105,9 miliarde de yuani pentru 2022, ilustrând amploarea turbulențelor sale financiare.

În răspuns la aceste provocări, Consiliul Internațional pentru Standarde de Audit și Asigurare (IAASB) a introdus Standardul Internațional privind Controlul Calității (ISQC), Standardul Internațional privind Managementul Calității (ISQM) 1 și ISQM 2. Aceste standarde sunt concepute pentru a ridica calitatea auditului prin instituirea unor sisteme cuprinzătoare de management al calității în cadrul firmelor de audit, accentu-

ând responsabilitățile firmei, managementul proactiv al riscurilor și rolul partenerului de angajament în calitatea auditului [1]. Adoptarea ISQC, ISQM 1 și ISQM 2 a arătat efecte promițătoare asupra calității auditului. Implementarea acestor standarde a dus la îmbunătățiri raportate în performanța angajamentului și practicile de management al riscului, indicând o schimbare către o abordare mai proactivă a managementului calității în cadrul firmelor [4]. Un sondaj realizat de ICAEW [5] asupra a 150 de firme de audit non-PIE a dezvăluit o adoptare de 67% și 17% în etape de pregătire până la 31 martie 2023, lăsând 16% încă să înceapă. Procesul a fost primit pozitiv pentru îmbunătățirea calității auditului. Suportul pentru implementare a variat, cu 62% utilizând materialele ICAEW. Firmele recunosc călătoria continuă a managementului calității, subliniind evoluția și necesitatea monitorizării și remedierii în continuare. Îmbunătățirile în standardele de calitate a auditului dețin beneficii economice și sociale semnificative. Prin îmbunătățirea fiabilității raportării financiare, aceste standarde promovează încrederea investitorilor, reduc costurile de capital pentru afaceri și contribuie la stabilizarea piețelor financiare. Acestea sunt, de asemenea, esențiale în evitarea perturbărilor economice similare cu cele observate în urma eșecurilor Enron și Evergrande.

CONCLUZII. Dezvoltarea și implementarea ISQC, ISQM 1 și ISQM 2 marchează un pas crucial către asigurarea integrității și fiabilității piețelor financiare. Deși căutarea calității auditului impecabile continuă, influența pozitivă a acestor standarde asupra industriei este inconfundabilă. Pe măsură ce peisajul financiar global evoluează, la fel vor evolua și cadrele concepute pentru a asigura transparența și fiabilitatea sa. IFAC subliniază necesitatea auditorilor experimentați și profesioniști instruiți care aplică judecata profesională și scepticismul, accentuând rolul diversității și al ecosistemului de guvernanță corect pentru audituri de înaltă calitate.

Referințe:

1. IFAC outlines the necessity of experienced and professionally trained auditors who apply professional judgment and skepticism, emphasizing the role of diversity and the right governance ecosystem for high-quality audits Achieving High-Quality Audits | IFAC, În:https://www.ifac.org/what-we-do/speak-out-global-voice/points-view/achieving-high-quality-audits, accesat la 20.02.2024
2. EY Global Audit Quality Report 2021 highlights the importance of continuous improvement in audit quality through the Sustainable Audit Quality program, focusing on talent, data, value, and trust How can a high-quality audit help provide certainty in uncertain times? | EY UK, În:https://assets.ey.com/content/dam/ey-sites/ey-com/en_gl/topics/assurance/assurance-pdfs/ey-global-audit-quality-report-2021.pdf, accesat la 21.02.2024
3. Worsening crisis at Evergrande, world's most indebted developer, https://finance.yahoo.com/news/worsening-crisis-evergrande-worlds-most-024012178.html?, accesat la 20.02.2024
4. Improving and maintaining audit quality | ASIC, În:https://audits.com.au/tips-for-external-auditors/ accesat la 22.02.2024
5. ISQM1: implementation and expectations | ICAEW, În:https://www.iaasb.org/publications/isqm-1-first-time-implementation-guide, accesat la 23.02.2024

Recomandat

***Natalia GAVRILAȘ,** drd., asist. univ.*